

Voor mij is iedereen gelijk

Portretten van avontuurlijke ouderen uit De Baarsjes

Voor mij is iedereen gelijk

Portretten van avontuurlijke ouderen uit De Baarsjes

Colofon

Dit boekje is gemaakt in het kader van het project OMWaNA.
Het idee komt van de OMWaNA Stadsdeelgroep De Baarsjes.
De tekst is van Sharon Perlee. Zij heeft ook de interviews gehouden.

Het project OMWaNA wordt ondersteund door
de stichting Bevordering Maatschappelijke Participatie (BMP)
Willem de Zwijgerlaan 350 B/2
1055 RD Amsterdam
tel: 020-4282728
www.stichtingbmp.nl
info@stichtingbmp.nl

Amsterdam, 16 juni 2007

Leden van de stadsdeelgroep zijn: Faiza El Asri, Ayfer Demirci, Farida Haddaoui,
Sonia Hasnaoui, Salima Klijn, Najia Slifane, Saskia Griek, Truus Ceder en Cornellie
Overman

Voorwoord

Het boekje *Voor mij is iedereen gelijk*, biedt de gelegenheid om kennis te maken met elf actieve en maatschappelijk betrokken ouderen uit de Baarsjes. De portretten zijn gemaakt op verzoek van de OMWaNA stadsdeelgroep De Baarsjes. Deze groep bewoners vindt het belangrijk om te laten zien dat multicultureel Amsterdam wordt gemaakt door jongeren én ouderen.

De elf ouderen zijn tamelijk willekeurig gekozen. De meesten zijn via via benaderd. Voor de interviews is geen vragenlijst gemaakt. Er is gekozen voor open gesprekken waarin de ouderen zelf konden vertellen over wat hen zoal bezighoudt van dag tot dag.

In de loop van de interviews viel op dat het eigenlijk allemaal avontuurlijke en ondernemende mensen zijn. Het boekje bevat ook geen standaardportretten, maar bijzondere verhalen van mensen die écht iets te melden hebben.

Aan de hand van vijf thema's geven de dames en heren hun visie op het leven en alles wat daar bij komt kijken. Ook blikken zij terug op hun eigen bestaan. Vanwege het verschil in interesses en ervaringen, komt niet iedere oudere bij elk thema aan het woord. Er is een bewuste keuze gemaakt om mensen hún verhaal te laten vertellen.

OMWaNA betekent: Oudere Migranten Werken aan een Nieuw Amsterdam. OMWaNA is begonnen als een initiatief van oudere Amsterdammers van Marokkaanse, Turkse en Surinaamse afkomst. Inmiddels is het project uitgegroeid tot een beweging van mensen van allerlei achtergronden en leeftijden. Samen werken zij aan een vrolijk en leefbaar nieuw Amsterdam.

Even voorstellen

Mohammed Aznag groeide op in Tetouan met vijf oudere zussen. Ongeveer dertig jaar geleden kwam de heer Aznag naar Nederland. Hij ging als kok werken in een grillrestaurant, waar hij vervolgens 25 jaar werkzaam bleef. Vandaag de dag is hij vooral actief als vrijwilliger voor een Marokkaanse ouderenorganisatie.

Truus Ceder is afkomstig uit Suriname en heeft, samen met haar moeder, in totaal tien kinderen opgevoed; zes van zichzelf en vier aangenomen kinderen. Ze is aan allen zeer gehecht. In Suriname was zij betrokken bij diverse maatschappelijke initiatieven. Ook in Amsterdam zit tante Truus geen moment stil. Zo houdt ze zich, naast haar rol als buurtmoeder, druk bezig met de oprichting van een dagopvang voor Surinaamse ouderen.

Mevrouw van Es werd 84 jaar geleden geboren in de Van Beuningestraat in de Amsterdamse Staatsliedenbuurt. Ze woont sinds jaar en dag in de Hudsonhof en is daar regelmatig te vinden in de ontmoetingsruimte 'de Salon', waar zij zes dagen per week rummikub speelt met drie andere dames.

De heer Haakmat groeide op in Paramaribo. Na een opleiding tot elektricien volgde voor hem een succesvolle carrière, waardoor hij soms maanden van huis was. 21 jaar geleden kwam hij met zijn vrouw in Nederland wonen. Hij woont sinds de oprichting van de Surinaams-Creoolse woongemeenschap 'Wi Makandra' in de Baarsjes.

De heer Hami werd geboren in Tetouan, in het noorden van Marokko. Hij kwam in 1971, op 30-jarige leeftijd naar Nederland en woont sinds 1978 in de Baarsjes. Hij heeft in totaal vijf kinderen, van wie er twee in Nederland wonen.

Jaap Jacobs is geboren en getogen Amsterdammer. Hij heeft 38 jaar in Amsterdam-Noord gewoond, waar hij zijn vader regelmatig hielp in diens schoenmakerij. Hij raakte zo gefascineerd door het schoenmakersberoep dat hij er voor koos om naar de Hogere Schoenmakersschool te gaan. Uiteindelijk werd hij leraar schoenmaker op de Westerstraat in de Jordaan.

Hassan Oulad Faris groeide op in een gezin van zeven kinderen in een dorp in het noorden van Marokko. Na turbulente tienerjaren, kwam hij in 1970 naar Nederland. Op dit moment werkt meneer Oulad Faris als gastheer voor ouderen in de Hudsonhof.

Mevrouw Overman werd 75 jaar geleden in Paramaribo geboren. Zij was enigst kind en woonde, samen met haar moeder, bij haar grootouders. In 1955 kwam zij naar Nederland, waar ze ruim dertig jaar in de zorg heeft gewerkt bij onder andere het Burgerziekenhuis en het Slotervaartziekenhuis.

Joke Scheide groeide op in de buurt van het Olympisch stadion in Amsterdam-Zuid en woont al sinds 1962 in de Baarsjes, waar ze het nog altijd naar haar zin heeft. Stil zitten is niets voor haar en ze heeft dan ook altijd hard gewerkt, op uiteenlopende plekken. Ze liep modeshows, maar heeft ook jarenlang op de Vespucci markt gestaan.

De heer Tjin Asjoe is evenals de heer Haakmat lid van woongemeenschap 'Wi Makandra'. Ondanks het feit dat de mannen in de woongemeenschap in de minderheid zijn, woont hij er nog altijd naar tevredenheid. Na een speelse jeugd en een carrière als 'checker' – uitbetaler – bij een bouwonderneming in Paramaribo, vestigde hij zich uiteindelijk in Nederland, waar hij trouwde en een gezin stichtte.

Vergelijkend taalwetenschapper Lokman Uzel is een druk bezet man. Naast zijn academische carrière is hij ook als vrijwilliger nauw betrokken bij de activiteiten van stichting Türkeli. Lokman Uzel verliet op 21-jarige leeftijd het ouderlijk huis in Turkije, op zoek naar het grote avontuur. Na een aantal jaren in Kazachstan te hebben gewoond, besloot hij in 1982 een paar weken binnen West-Europa te gaan reizen. Naar aanleiding van deze reis vestigde hij zich uiteindelijk in Nederland.

Eeuwige jeugd

De geïnterviewde ouderen kunnen smakelijk vertellen over opgedane ervaringen tijdens hun kindertijd. Ook hebben zij zo hun gedachten over de jeugd van tegenwoordig.

Mohammed Aznag

Oudere jongeren

Mohammed Aznag denkt met plezier terug aan zijn kindertijd. "Ik heb veel gespeeld tijdens mijn jeugd. Als Benjamin van het gezin was ik regelmatig op pad met mijn vriendjes. We deden aan karate en speelden met een voetbal gemaakt van opgerolde kleding. Soms waren we een beetje baldadig en vonden we het leuk om lampjes stuk te gooien met steentjes.

Een van mijn favoriete spelletjes speelden we met een paar schoenen. Aan het spel konden maar drie personen actief meedoen, de rest keek toe. Om en om gooide iemand de schoenen in de lucht. De manier waarop de schoenen vervolgens landden, was bepalend voor de rest van het spel. De persoon bij wie de beide schoenzolen plat op de grond terecht kwamen, was de minister. Iemand werd tot koning 'gekroond' als beide schoenzolen naar boven wezen. Bij twee verschillende 'landingen' was je de pineut en dus de blinde. Na de verdeling van de rollen vroeg de minister aan de koning wat hij met de blinde moest doen. Het was dan ook aan de koning om het lot van de blinde te bepalen. Je kunt je voorstellen dat de blinde het in de meeste gevallen niet trof."

Omdat Cornellie Overman het enige kind in huis was, kreeg ze veel. "Met sinterklaas kreeg ik niet één, maar een aantal poppen. Tegen de wil van mijn opa in, speelde ik met de kinderen uit de buurt. Hij was bang dat er ruzie of misverstanden zouden ontstaan. Opa was karrenman en ik

luisterde dan ook goed of hij al thuis was, want dan riep hij altijd 'Louisa ho!' tegen zijn ezel. Dat was voor mij het teken om snel naar binnen te gaan en alleen met mijn poppen te gaan spelen.

Ik speelde graag spelletjes met andere kinderen uit de buurt. Het was een leuke tijd. 's Avonds speelden we binnenshuis graag *Peroen, peroen mi patron*. Bij dit spelletje gaan alle kinderen in een kring zitten met de benen uitgestrekt. Een van de kinderen zingt een lied, waarbij hij of zij bij iedere lettergreep op elk been een tik geeft. Het kind wiens been als laatste wordt aangetikt, moet op dit been gaan zitten. Hierna begint weer een nieuwe ronde. De persoon die als laatste overblijft met één of twee benen, is de winnaar.

Als we buiten speelden was *Kibri tiki* erg geliefd. Eén persoon verstopte een stuk hout, terwijl de anderen hier naar op zoek moesten. Tijdens het zoeken gaf de verstopper aanwijzingen."

<i>Peroen, Peroen mi Patron</i>	<i>Peroen, peroen mijn meester</i>
<i>Peroen, peroen mi patron</i>	<i>Peroen, peroen mijn meester</i>
<i>San wani kon, mek'a kon</i>	<i>Laat maar komen, wat er ook komt</i>
<i>Sie san de na mofo see de</i>	<i>Kijk maar naar de monden, zie je het</i>
<i>kon?</i>	<i>dan niet?</i>
<i>Ingrisiman sa tjari pranga go</i>	<i>De Engelsman die de planken levert</i>
<i>na jobo pran</i>	<i>aan de blanke negerhouder</i>
<i>Bakoeba, bakoeba, kasiri kasiri</i>	<i>Bakoeba, Bakoeba (Afrikaanse</i>
	<i>godin, ook de vrouw van Anansi)</i>
	<i>reinig me, reinig me</i>
<i>Nimo, nimo, jansabo, bosro</i>	<i>Nimo, nimo, jansabo (ook</i>
<i>mapinka, bosro mabo</i>	<i>godsbeelden), borstel me schoon,</i>
	<i>borstel alles schoon</i>
<i>Ala den grikiabi, den sabi na fin'</i>	<i>Die vogels lijken allemaal op</i>
<i>fin' wroko</i>	<i>groentjes, zij kennen het fijne werk</i>
	<i>niet</i>
<i>O, kodjo, kodjo fa joe don</i>	<i>O kodjo (naam mnl. slaaf), kodjo hoe</i>
	<i>komt het dat je zo stom bent</i>
<i>Joe don so kita kita kai koi</i>	<i>Je bent zo reuze reuze dom, oerstom</i>
<i>Basi doorsi joe mofo langa</i>	<i>Baas Doris je hebt een te grote</i>
<i>toem'si</i>	<i>mond, je lippen zijn te lang</i>
<i>Poer'wan!</i>	<i>Vlug trek er een terug, haal er een</i>
	<i>af!</i>

De heer Tjin Asjoe vertelt hoe hij al op 8-jarige leeftijd leerde koken. "Met kinderen uit de buurt speelde ik regelmatig '*poptji patoe*', wat letterlijk 'kleine maaltijd' betekent. Alle kinderen namen een bestanddeel mee, waaruit dan een heus gerecht ontstond. Alle buurtkinderen aten

mee. We hadden het vroeger thuis niet breed en moesten het doen met wat we hadden. Ik kom uit een gezin van zeven kinderen, van wie ik de jongste was. Ik scheel vijftien jaar met mijn oudste broer.

Mijn vader was houtvester – een soort ambtenaar die zich bezighoudt met bosbeheer. Aangezien hij alle boomsoorten kende, werkte hij voor Bruynzeel en vertoefde hij vaak in de binnenlanden van Suriname voor zijn werk. Soms bracht hij een boslandcreools jongetje mee. Die jongen ging dan met pijl en boog op visjes jagen, omdat hij dat thuis ook zo gewend was. Ik, op mijn beurt, kon niet anders dan zeer verbaasd toekijken. Boslandcreolen kunnen meestal heel goed zwemmen. Ik, als stadsjongen, kon dat daarentegen niet. Er was in de omgeving van Paramaribo namelijk geen water te bekennen.

Soms ging ik, tot ongenoegen van mijn moeder, in de put van de buurvrouw zwemmen. Als mijn moeder ontdekte dat ik weer eens bij de buurvrouw 'op bezoek' was geweest, moest ik maken dat ik wegkwam."

Ook Lokman Uzel haalde zo nu en dan kattenkwaad uit. "We stookten

"Ik vind spelen erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind."

wel eens stiekem een vuurtje in iemands tuin. Vervolgens gingen we hier dan, om de beurt, overheen springen." Op de vraag of hij zich dan

niet bezeerde, antwoordt Lokman Uzel: "Soms, niets ernstigs hoor.

Een ander spel dat we regelmatig speelden was een vorm van verstoppertje. We zochten dan een steen, waarop we een grote stok legden. Dit diende als hefboom. Op deze stok plaatsten we weer een aantal takjes. Om het spel te beginnen sprong 'de tikker' op de grote stok, waardoor alle takjes her en der verspreid raakten en de anderen de gelegenheid kregen om zich te verstoppen. Zodra 'de tikker' de constructie weer in orde had gemaakt, ging hij op zoek naar de rest. Daarbij moest hij wel oppassen dat een ander kind geen roet in het eten gooide door wederom op de grote stok te springen; dan was hij namelijk weer terug bij af.

Een leuk spel, toch? Ik vind spelen erg belangrijk voor de ontwikkeling van een kind."

Truus Ceder kan zich helemaal vinden in deze gedachte. "Tijdens mijn jeugd, hoefde ik thuis weinig te doen. Ik mocht van mijn moeder en oma écht kind zijn. Ik wilde geen 'meisjesdingen' leren, zoals kleding naaien en koekjes bakken. Ik houd er trouwens nog steeds niet van.

Mijn favoriete spel was *djoel*. Bij dit spel worden er twee partijen gevormd: de 'houders' en de 'renners'. Elke 'houder' staat op een lijn en

mag zich alleen op de desbetreffende lijn bewegen. De 'renners' moeten vervolgens proberen om binnen de lijnen langs de houders te komen, zonder getikt te worden. Een renner scoort een punt als hij of zij er in is geslaagd om heen en weer te hollen zonder getikt te worden.

Ik voetbalde ook veel. Er werden zelfs voetbaltoernooien georganiseerd, waarbij de ene straat tegen de andere speelde. Dit kon allemaal, omdat er nog weinig auto's op straat reden. De prijs, bij winst, was bijvoorbeeld een zakje pinda's of een sinaasappel.

Toen al heb ik geleerd dat het erg belangrijk is dat er voor kinderen iets te doen is."

De jeugd van tegenwoordig

"Ik heb altijd al het gevoel gehad dat mijn zoon een creatief beroep zou gaan uitoefenen", vertelt Joke Scheide. "Hij zat op de technische school en was thuis altijd in de weer met lego. Als er vriendjes van hem langskwamen, was het altijd een dolle boel en werden er allerlei spelletjes uit de kast gehaald. Backgammon en Mens Erger Je Niet waren favoriet. Ook waren we regelmatig op het voetbalveld te vinden. Dan werd de auto volgeladen met vriendjes die evenals mijn zoon bij DWS speelden. Onder deze vriendjes waren ook Frank Rijkaard en Ruud Gullit. Ik heb nog steeds 8 mm. opnames liggen uit die tijd."

Joke Scheide

Evenals mevrouw Scheide, vertelt Hassan Oulad Faris vol trots over zijn kinderen. "Mijn jongste is veertien jaar en de oudste is vierentwintig. Ze zijn beiden op dezelfde dag jarig. Als dat geen toeval is. Mijn kinderen doen het goed op school en zonder op te scheppen kan ik zeggen dat het ook mooie kinderen zijn. Echt waar! Wat ik in mijn jeugd tekort ben gekomen, heb ik met liefde aan mijn kinderen gegeven. Zodra ik vrij was van werk, was ik dan ook met ze in het Oosterpark te vinden."

Truus Ceder

Tante Truus kan beamen dat het belangrijk is om kinderen te vermaken. "Toen ik nog in Suriname woonde, kwamen er regelmatig ouders met klachten over hun kinderen naar me toe. Ze maakten hun huiswerk niet, of wilden de afwas soms niet doen. Toen bedacht ik me: deze kinderen hebben gewoon een beetje ontspanning nodig. Ik huurde klapstoelen, kocht films, maakte een emmer siroop en startte een bioscoop in de tuin. De kinderen hoefden maar 0,50 cent entree te betalen in ruil voor een gezellige middag. De filmvoorstellingen hadden uiteindelijk een dubbele positieve uitwerking: de ouders hadden een chantagemiddel voor de kinderen; als je je huiswerk niet maakt, dan mag je ook niet naar de film. De kinderen, op hun beurt, konden lekker relaxen.

In Amsterdam ben ik druk in de weer met de jeugd in de rol van buurtmoeder. Ik heb me aangesloten bij de groep Buurt Betrokken Bewoners en loop één keer per week mijn route om te kijken of de jongens zich een beetje gedragen. Ik zie deze jongens niet als probleemjongeren. Ik praat met ze en spreek ze aan op eventueel wangedrag. Ik bemiddel tussen de jongeren en het stadsdeel. Mensen kennen deze jongens niet en moeten dus vooral niet uit de hoogte gaan doen tegen ze. Je moet je openstellen voor ze en contact zoeken."

Lokman Uzel houdt zich veel bezig met de begeleiding van jongeren. "Stichting Türkeli is weliswaar opgericht voor Turken, maar is toegankelijk voor iedereen. Het is belangrijk om de jeugd bij te staan in haar ontwikkeling, omdat achteraf corrigeren heel moeilijk is. Ik houd niet van zoet houden en ben absoluut tegen slechte daden die nergens toe leiden."

'Wie ben ik?'

In hoeverre is herkomst bepalend voor de persoon die je bent? En, gaat het dan over familie of het land waar je vandaan komt? De ouderen hebben deze vragen ieder op hun eigen wijze geïnterpreteerd. Waar de één sprak over het geboorteland, had de ander het over voorgaande generaties.

Roots

De heer Tjin Asjoe voelt zich niet verbonden met de cultuur in het binnenland van Suriname. "Ik ben een echte stadsjongen en een mix van allerlei culturen. Ik heb grootouders van creoolse, hindoestaanse en Chinese afkomst. Wel heb ik veel geleerd van de mensen die in het binnenland van Suriname wonen. Ik bewonder ze enorm. Ze hebben me het een en ander geleerd over geneeskrachtige planten. Ook weet ik nu dat als je je in het binnenland bevindt en geen water voorhanden hebt een liaan – een houtige klimplant - uitkomst kan bieden; als je deze plant kapt, stroomt er water uit dat je kunt drinken.

In augustus ga ik drie weken met mijn zoon naar Suriname. Hij is er nooit eerder geweest en wil graag weten waar zijn roots liggen."

De heer Tjin Asjoe

De heer Jacobs is van mening dat zijn afkomst bepalend is voor de persoon die hij is. "Ik hield mij naast het schoenmaken, in mijn vrije tijd, bezig met viool bouwen. Ik ben met viool bouwen begonnen, omdat ik daarmee de precisie kon aanleren die nodig was om schoenen te maken. Het geheim van de viool is de lak. Die moet op de juiste manier zijn aangebracht. Als dit niet het geval is, is het nadelig voor de trilling van het instrument, die het geluid bepaalt. Een oude en droge viool klinkt het mooist. Dit zijn de violen die ik zelf heb gemaakt. Ik heb ze altijd

bewaard. Zie je deze viool? Die heeft mijn broer bewerkt. Vader en ik waren schoenmaker en mijn broer was een succesvol kunstenaar. Hij heeft zelfs de *Van der Rijnprijs* gewonnen. Ja, ik kom nu eenmaal uit een artistieke familie. Kunstenaars kun je niet maken, die worden geboren. Een van mijn zoons is ook de artistieke kant opgegaan; hij is diamantslijper geworden.”

Soms kruipt het bloed waar het niet gaan kan. Ook Lokman Uzel kan hier over meepraten. “Ik ben weliswaar opgegroeid in Turkije, maar voel mij niet helemaal Turks. Dit heeft te maken met het feit dat mijn moeder afkomstig is uit het Kazachse gedeelte van de Altay – een uitgestrekt hooggebergte op de grens van Rusland, Kazachstan, China en Mongolië. Mede vanwege haar komaf heb ik altijd een fascinatie voor de Altay gehad. In deze regio wordt oer-Turks gesproken. In de afgelopen 25 jaar heb ik elk jaar twee maanden lang door Centraal-Azië gereisd. Ik heb dan ook talloze artikelen geschreven over dit gebied. Omdat ik de meeste talen in deze omgeving beheers voel ik me vrijwel overal thuis.”

Marzouk Hami

Marzouk Hami heeft zijn draai gevonden in de Baarsjes, maar denkt soms toch met weemoed terug aan Marokko. “In Nederland heb ik altijd hard gewerkt, soms wel zes dagen per week, tien uur per dag. Ik dacht altijd dat ik na mijn pensioen terug zou keren naar Marokko. Ik ben inmiddels al tien jaar met de VUT en beseft dat ik waarschijnlijk toch hier zal blijven. Door de jaren heen ben ik gewend geraakt aan Nederland. Ik ben hier nu al meer dan de helft van mijn leven. Alles is goed geregeld en gaat gemakkelijk. Ook vind ik het erg fijn om in de Baarsjes te wonen. Het is écht mijn buurt.

Ik ga regelmatig naar Marokko op vakantie, ongeveer één à twee keer per jaar. In Marokko leven de mensen meer op straat en staan ze sneller

voor elkaar klaar. Ik vind dat Nederland de afgelopen jaren individualistischer is geworden. Tijdens mijn jeugd in Marokko was dit heel anders. Ondanks het feit dat we het thuis niet breed hadden, kon ik altijd op mijn familie rekenen. Ik had oudere broers van wie ik vaak het een en ander kreeg. Waar het me eigenlijk vooral om ging was het gevoel van samen zijn en de band die ik had met mijn broers.”

Hassan Oulad Faris woont sinds 2002 in de Baarsjes en vindt dat het stadsdeel mooier en veiliger is geworden door de jaren heen. “Je kunt echt zien dat er aan de wijk gewerkt wordt. Ik ben op veel mooie plekken geweest in mijn leven. Zo ben ik met een groep van de Hudsonhof naar Turkije en Marokko geweest. Ook ben ik, toen ik pas in Nederland was, een paar keer in Suriname geweest. Een prachtig land vind ik dat. Toch zou ik na mijn pensioen graag naar Marokko terug willen. Met name vanwege de fraaie natuur, de stranden en de bergen. Dat mis ik toch een beetje in Nederland.”

Hassan Oulad Faris

De maatschappij, dat ben jij

Veel van de ouderen staan middenin de samenleving. Terwijl de één het houdt bij gezellig contact met de burens of leerlingen, voelt de ander zich echter geroepen om zich actief in te zetten voor de medemens.

'Dag buurman'

Toen mevrouw Scheide in de Baarsjes kwam wonen, waren er strenge voorwaarden om een huis toegewezen te krijgen. "Mijn gezinssamenstelling en inkomen werden nauwkeurig onder de loep

"Ik zie de jongens in mijn buurt niet als probleemjongeren."

genomen. In datzelfde jaar werd ook mijn zoon geboren. Natuurlijk heb ik de buurt zien veranderen, maar ik voel me er nog altijd thuis. Ik vind het

vooral leuk dat er zo nu en dan activiteiten worden georganiseerd op het Mercatorplein. Van mij mag er best nog wat meer leven in de brouwerij komen. Ik zou het leuk vinden als er meer gedaan zou worden op muzikaal gebied. Een leuke reggaeband of zo.

Ik spreek mijn burens regelmatig en vind het vooral leuk om boven een kinderdagverblijf te wonen. Het is toch enig om elke dag die blije gezichtjes te zien."

Voor tante Truus is in contact treden met mensen ook erg belangrijk. "In Suriname was ik al een échte netwerker. Ik wist precies wat er speelde en had dan ook veel kennis met betrekking tot het politieke veld. De mensen wisten me altijd te vinden.

Ik ben een tijd lang actief geweest binnen de Surinaamse Volkspartij. Men wilde kennis maken met de 'gewone man'. Omdat ik overal kwam en een vlotte babbelaar heb, diende ik als spreekbuis van en naar de onderklasse. Ik deed verslag over hoe de straat er uit zag en over de veelal moeilijke omstandigheden waarin mensen leefden.

Ook ondernam ik zelfstandig het een en ander. Zo heb ik een vrouwengroep opgericht om de Surinaamse vrouw mondiger te maken.

Ik liep al een hele tijd met dat idee. Veel dames zagen alleen geen mogelijkheid om naar de bijeenkomsten te komen, omdat zij de bus niet konden betalen. Daarom besloot ik een groep in de buurt op te richten. Het was een groot succes! Veel van deze vrouwen werden later ook lid van de Volkspartij.

Waar ik me nu vooral mee bezighoud, is het vinden van een ruimte voor een dagopvang voor Surinaamse ouderen in de buurt, zodat mensen een plek hebben om naartoe te gaan. Ik wil ouderen het huis uit krijgen door

bijvoorbeeld workshops en uitstapjes te organiseren. Stilzitten? Dat is niets voor mij.”

De meeste geïnterviewde ouderen zijn altijd al zelfvoorzienend in hun behoeften geweest. Cornellie Overman kan daar over meepraten. “Toen ik pas in Nederland was, deed ik veel voor Surinaamse organisaties als *Ons Suriname* en *Wi edi sani*, omdat het in die tijd moeilijk was om een ingang te vinden bij Hollandse organisaties. Ik probeerde vooral de Surinamers in Nederland samen te brengen. Er waren er toen namelijk nog niet zo veel. Als we feestjes organiseerden, kwamen de mensen van heinde en verre.

Momenteel ben ik nauw betrokken bij de activiteiten van de *Institute for Migration Issues (IMI)*. We gaan regelmatig uit dansen, nemen deel aan debatten en zijn ook zo nu en dan aanwezig bij zittingen van de Eerste of Tweede kamer waar we ons zegje doen over zaken als AOW en subsidies.

Daarnaast zit ik in de Ouderenadviesraad, het Ouderenplatform en de Kerngroep van de Baarsjes voor de SP. Ik ben een enorm voorstander van gratis openbaar vervoer en 75 procent korting op concertkaartjes voor ouderen. Ook volg ik op dit moment een cursus Nederlands voor gevorderden. Ik wil overal graag het fijne van weten.”

Wil van Es

Wil van Es was in het verleden op een andere manier begaan met het lot van ouderen. “Ik ben altijd actief betrokken geweest bij de organisatie van activiteiten in de Hudsonhof. Zo verzorgde ik één keer per maand met een groep ‘het Nederlandse diner’, waarbij zowel ouderen uit de Hudsonhof als uit de buurt kunnen aanschuiven. Ik schilderde zakken vol aardappelen voor wel vijftig à zestig personen. Inmiddels eet ik alleen nog mee.”

De heer Haakmat is een heel eind gekomen, dankzij zijn leergierigheid. "Tijdens de Tweede Wereldoorlog verdiende ik mijn eerste centen. Met een vriend werkte ik samen als keukenhulp bij de Amerikanen. Ze

"Ik houd van mensen en eigenlijk nog meer van oude mensen"

verleenden ons ook onderdak. Later verhuisden we naar Zanderij, waar hun vliegbasis zich bevond. Na deze eerste ervaring op de arbeidsmarkt, volgde ik een opleiding tot elektricien. Ik was bij een installateur in dienst en moest tekeningen voor de aanleg van bedradingen maken. Let wel: het was een tijd waarin nog praktisch niemand over elektriciteit beschikte. Ik kan dan ook met trots zeggen dat ik voor een groot deel verantwoordelijk ben geweest voor de aanleg van het elektriciteitsnet binnen Suriname. We begonnen bij Paramaribo en breidden langzamerhand het net uit naar de rest van het land, dus ook naar de binnenlanden van Suriname. Dit was noodzakelijk, omdat Paramaribo vanwege de beschikbaarheid van elektriciteit overbevolkt raakte. Uiteindelijk ging ik als opzichter werken op verschillende plekken in Suriname. Ik ben blij dat ik een bijdrage heb kunnen leveren."

De heer Haakmat

Jaap Jacobs heeft jarenlang met veel plezier voor de klas gestaan. "Onder mijn leerlingen bevonden zich onder andere meisjes van de Rietveld Academie. Die wilden dan van die schoenen met allerlei strikken en tierelantijnen leren maken. Dat was gewoon niet haalbaar; te tijdrovend en te duur. Ik kan me nog goed de gouden tijd voor de schoenmakerij herinneren, namelijk de naaldhakkentijd. In de winter daarentegen kon je je deuren wel sluiten; dan was er weinig te doen met al die moonboots en zo."

Stilzitten? Dat is niets voor mij'

Voor sommigen biedt het hier en nu niet voldoende uitdaging. Daarom zijn zij geneigd het geluk elders te beproeven. Anderen blijven juist iets dichter bij huis. Dit wil echter niet zeggen dat zij niets doen, in tegendeel. De dames en heren die in dit boekje aan het woord zijn, hebben zo hun eigen keuzes gemaakt.

Op avontuur

"In ons dorp Metioua ging ik naar de koranschool", vertelt de heer Oulad Faris. "Omdat ik een goede leerling was en een bijzondere band met

"Als mensen zich niet openstellen voor anderen, lopen ze het risico geïsoleerd te raken."

mijn vader had, mocht ik als enige naar de stad om verder te leren. Op 9-jarige leeftijd stuurde mijn vader mij naar Tetouan om naar school te gaan. Hij wilde namelijk niet dat ik op het land ging werken, zoals mijn andere broers.

In Tetouan woonde ik bij mijn oom en zijn gezin. Het was een nogal ouderwetse man. Ik was dan ook blij als ik tijdens de vakantie drie maanden naar huis kon. Op mijn dertiende verliet ik school en ben ik weggelopen. Niemand wist waar ik was.

Ik vertrok richting het zuiden en ben daar als ober gaan werken in een hotel met een Duitse eigenaar. In het hotel had ik een eigen kamer. Mijn eten maakte ik meestal zelf. Ik maakte lange dagen, maar wist zelfstandig het hoofd boven water te houden. In mijn weinige vrije tijd zocht ik graag vrienden op. Toen ik al een aantal jaren in het hotel werkte, was er een radiojournalist in het hotel te gast. Na een gesprek met de radiomedewerker besloot ik tijdens diens uitzending een oproep aan mijn ouders te doen. Ik durfde niet zomaar naar huis te gaan. De oproep heeft uiteindelijk zijn vruchten afgeworpen; mijn vader heeft me gevonden. Bij thuiskomst wachtte me een groot feest."

De heer Tjin Asjoe zat tot en met zijn zestiende bij de padvinderij. "Met het padvinderskamp ging ik regelmatig op avontuur in de binnenlanden van Suriname. Ik kan me herinneren dat we ons een keer op een korjaal - grote kano - bevonden, toen we in de verte de contouren van een indianendorp waarnamen. Er brandde een vuurtje, waarop een oud vrouwtje alleen cassavepannenkoeken zat te bakken. Voor de rest was er niemand te bekennen. Waarschijnlijk hadden haar stamgenoten elkaar gewaarschuwd voor 'vreemden' en zich uit de voeten gemaakt. Wij

zagen niemand, maar ik weet zeker dat ze ons nauwlettend in de gaten hielden tot onze korjaal weer uit het zicht was.”

Lokman Uzel

Lokman Uzel was niet veel ouder dan de heer Tjin Asjoe toen hij er op uit trok. “Ik had behoefte aan een nieuwe uitdaging en vertrok naar Kazachstan, waar ik goed werd opgevangen door familie. Ik sprak al Tartaars en Kazachs, waardoor ik gemakkelijk mijn draai kon vinden. In economisch opzicht had het leven binnen een communistisch systeem zo zijn voordelen. Sociaal gezien was het echter lastig. Je werd al als landverrader gezien als je contact zocht met je ouders in Turkije. Het was überhaupt moeilijk om grenzen te overschrijden – letterlijk en figuurlijk. Als je vanuit Kazachstan naar het buitenland wilde gaan, moest je sowieso via Moskou reizen. Daar had je een vliegveld voor aankomst en vertrek. De reistijd van de ene naar de andere airport bedroeg vier uur. Het is me een keer overkomen dat ik bij een paspoortcontrole twaalf uur lang ben opgehouden op het vliegveld. Achteraf bleek dat de douanier die mijn paspoort was gaan inspecteren al naar huis was vertrokken en het document in een lade had gelegd. Gelukkig vond zijn collega mijn reisdocument terug, waardoor ik alsnog - twaalf uur later - naar Turkije kon afreizen.

“Ik heb altijd al een sterk rechtvaardigheidsgevoel gehad.”

Ik ben in de jaren '80 in Nederland komen wonen. Ik wilde namelijk graag mijn horizon verbreden en besepte dat ik dit in Kazachstan moeilijk kon realiseren. Wel wilde ik graag de connectie met de Altay behouden. Je komt daar het gemakkelijkst via Kazachstan. Teruggaan naar Turkije was eigenlijk geen optie. In 1989 ben ik kortstondig teruggekeerd naar Kazachstan om daar drie jaar lang te doceren aan de universiteit. Tijdens dat verblijf heb ik mijn echtgenote ontmoet.”

“Ik heb met mijn gezin op diverse plekken in Suriname gewoond”, aldus de heer Haakmat. “Mensen moesten worden opgeleid om met machines om te gaan en het werk moest gewoon af. Daarom vertoefde ik veel in het binnenland van Suriname. Ik heb daar veel mensen leren kennen en kennis gemaakt met hun cultuur. Ik word zelfs nog steeds herkend! Ik vind het leuk dat ik veel van het land heb gezien en er dus veel over kan zeggen.

Toen mijn vrouw en ik in Nederland kwamen wonen, verliep alles vrij gemoedelijk, omdat een aantal van onze kinderen toen al hier woonden.

“Ik vind het erg fijn om in de Baarsjes te wonen. Het is écht mijn buurt.”

Ik maak inmiddels alweer tien jaar deel uit van *Wi Makandra*. Mevrouw Haakmat is helaas niet meer. Ik vind het gezellig om in een woongroep te wonen. We koken regelmatig samen. Ook wordt er wel eens bingo gespeeld.”

Ondernemingsdrang

Joke Scheide en Jaap Jacobs zochten het avontuur iets dichterbij huis. De heer Jacobs vertelt over de muzikale kant van zijn leven. “Met mijn vader speelde ik zes jaar lang viool in het amateurorkest van de christelijke kunst en ontspanningsvereniging *Con Spirito*. We traden op de meest uiteenlopende plekken op.

Jaap Jacobs

Met vader Jacobs verveelde je je nooit. Hij was altijd in voor een geintje. Zo kregen we na een optreden bij de boerenbond bonnen om koffie te

halen. Mijn vader schreef er dan 'met amandelbroodje' bij. Nou, het amandelbroodje heeft gesmaakt hoor!

Voor een knaak per voorstelling speelde ik in het orkest van Toni Boltini. In die tijd deed je dat gewoon. Tijdens een van deze voorstellingen ontmoette ik mijn vrouw. Ze was acrobate en hing in de trapeze.

Mevrouw Scheide kreeg ook niet altijd even royaal uitbetaald. "Ik heb zes jaar lang in een naaiatelier gewerkt. Ook was ik regelmatig op de catwalk te vinden voor mijn werkgever *Hirsch*, toentertijd een groot warenhuis op het Leidseplein. Door het lopen van modeshows droeg ik ook een steentje bij aan de omzet. Ik heb er alleen nooit iets voor betaald gekregen. Ik was toen niet zo bijdehand als nu.

Mijn man heeft jarenlang op de Vespucci markt en de Ten Kate markt gestaan met groente en fruit. Ik vond het er altijd wel gezellig, maar op de markt staan leek me maar niets. Elke keer dat ik er was, werd me gevraagd of ik niet héél even kon bijspringen. Toen mijn zoon eenmaal naar school ging, was er geen reden meer om het niet te doen; ik heb uiteindelijk 30 jaar op de markt gestaan met mijn man samen."

"Ik ben een echte stadsvrouw en een mix van allerlei culturen"

'Wat heerlijk toch al die verschillende mensen'

Over de diversiteit aan culturen in Nederland heeft iedereen tegenwoordig wel een mening. Zo ook de dames en heren die in dit boekje aan het woord komen. Ze zien de multiculturele samenleving als een verrijking.

De multiculturele samenleving

Het gezin van Wil van Es is het toonbeeld van multiculturaliteit. "Als mijn man en ik na een dagje uit weer aan kwamen op het Centraal Station in Amsterdam zei hij altijd: 'kijk nou toch, wat is het toch heerlijk al die verschillende mensen.' Mijn kinderen zijn het hier blijkbaar mee eens, gezien hun partnerkeuze. Beide dochters zijn getrouwd met een Surinamer en mijn zoon woont al weer jaren in Denemarken met zijn gezin. Een van mijn kleinzoons is een aantal jaren geleden naar Aruba geëmigreerd. Hij heeft het er nog steeds erg naar zijn zin.

Een aantal jaren geleden las ik in de krant dat er een multicultureel wooncomplex werd gebouwd. Ik was meteen enthousiast. Ik woonde toentertijd in de 1^e Helmersstraat en hoefde in principe niet te verhuizen. Ik heb me toch ingeschreven en met resultaat: ik woon nu al weer acht jaar in de Hudsonhof, dus vanaf het begin.

Er vinden regelmatig festiviteiten plaats in de Hudsonhof. Zo wordt er op 5 mei altijd een feest georganiseerd, waarbij allerlei hapjes geserveerd worden en muziek uit alle windstreken te horen is. Nu heb ik weer een uitnodiging van de Surinaamse woongroep in het pand - Wi Makandra - gekregen voor een gezellige samenkomst. Zo is er altijd wel iets te doen in de Hudsonhof. Ik geniet er van om in een divers gezelschap te verkeren."

"Ik geniet er van om in een divers gezelschap te verkeren."

Hassan Oulad Faris woont niet in de Hudsonhof, maar werkt er als gastheer. "Ik ben beschikbaar voor van alles en nog wat. Ik maak een praatje met de mensen, doe boodschappen voor ze, zet koffie en als er iets in huis bij ze moet gebeuren dan draai ik daar mijn hand niet voor om. Tijdens de ramadan kook ik elke dag soep. Die soep is niet alleen voor moslims bestemd hoor! Iedereen mag aanschuiven. Ik houd namelijk van mensen en eigenlijk nog meer van oude mensen. Voor mij is iedereen gelijk. Een open sfeer en respect voor allerlei soorten mensen vind ik erg belangrijk. Ik kan slecht tegen onrecht en mensen die liegen. Liegen is niets voor mij."

Cornellie Overman voelt zich verbonden met haar medemens, ongeacht diens afkomst. "Ik ontleen mijn identiteit aan het feit dat ik van Surinaamse afkomst ben. Wonen doe ik echter in Nederland. Het contact met mensen in mijn omgeving vind ik dan ook erg belangrijk. Als mensen zich niet open stellen voor anderen, lopen ze het risico geïsoleerd te raken.

Sinds mijn terugkeer in Nederland woon ik in de Baarsjes, waar ik veel contact heb met mijn buren. Zo werd ik laatst uitgenodigd door de eigenaar van een Turks koffiehuis bij mij in de buurt. Hij wilde wat gezelligheid in de buurt creëren. Mooie initiatieven vind ik dat."

Cornellie Overman

“Natuurlijk heb ik de buurt zien veranderen, maar ik voel me er nog altijd thuis. Ik vind het vooral leuk dat er zo nu en dan activiteiten worden georganiseerd op het Mercatorplein. Van mij mag er best nog meer leven in de brouwerij komen. Ik zou het leuk vinden als er meer gedaan zou worden op muzikaal gebied. Een leuke reggaeband of zo.”

Dit is zo maar een stukje uit een interview met ouderen uit de Baarsjes. Sharon Perlee van stichting BMP maakte op basis van elf gesprekken het handzame boekje “Voor mij is iedereen gelijk, portretten van avontuurlijke ouderen uit de Baarsjes.”

Zij deed dit op verzoek van de OMWANA Stadsdeelgroep De Baarsjes die met dit boekje wil laten zien dat jongeren en ouderen samen de toekomst maken.

juni 2007

OMWANA
Stichting BMP
Willem de Zwijgerlaan 350 B/2
1055 RD Amsterdam
www.stichtingbmp.nl
020 – 428 27 28